

Slovenska zveza na Švedskem

Slovensko GLASILO

Slovenska BLADET

ZIMA/VINTER 2018

ISSN-2000-2173

Št./Nr 65

Letnik/Årgång 17

Slovenska riksförbundet i Sverige

Slovensko GLASILO / Slovenska BLADET
December 2018, Št./Nr 65, Letnik/Årgång 17

Izdajatelj/Utgivare: Slovenska zveza na Švedskem / Slovenska riksförbundet i Sverige, PG:72 18 77-9

Finančna podpora: Urad Vlade RS za Slovence v zamejstvu in po svetu; Članarina SZ

Slovensko GLASILO (2002) izhaja 4x letno v 580 izvodih

Naslovna fotografija/omslagsfoto in fotografija na zadnji strani/sista sidan: Brane Mohorič

Za vsebino objavljenih člankov so odgovorni avtorji. Pisma društev, ki niso člani Slovenske zveze, in oglase posameznikov objavljamo le, če je v glasilu dovolj prostora.

VSEBINA – INNEHÅLL

UVODNA BESEDA – INLEDNINGSORD	3
PRESEDNIK IMA BESEDO	4
SLOVENSKI DOM GÖTEBORG	7
SLOVENSKO DRUŠTVO SIMON GREGORČIČ KÖPING	9
SLOVENSKO KULTURNO DRUŠTVO SLOVENIJA, OLOFSTRÖM	14
ORFEUM – LANDSKRONA	16
PLANIKA – MALMÖ	20
NEKAJ ZA OTROKE – NÅGOT FÖR VÅRA MINSTA	23
SMEH JE POL ZDRAVJA	24
ETT GOTT SKRATT FÖRLÄNGER LIVET	24
RECEPTI – RECEPT	26
PISMA BRALCEV	27
V SPOMIN – IN MEMORIAM	32
UREDITEV ARHIVA SLOVENSKE ZVEZE NA ŠVEDSKEM	39
RAZPIS SLOVENSKE ZVEZE ZA FINANČNO PODPORO	41

Glavni in odgovorni urednici/huvudredaktörer: **Danni Strazar, Suzana Macuh**

Častna članica uredništva/hedersmedlem: **Augustina Budja Bencek**

Oblikovalka & slov. lektura / Teknisk redaktör: **Danni Strazar**

Naslovi & lektura šved. besedil / Adresshantering: **Suzana Macuh**

Naslov uredništva / Redaktionsadress: **Slovenska riksförbundet i Sverige**

Box 145

731 23 Köping

E-naslov/E-post:

slovenskoglasilo@gmail.com

Svoje prispevke pošljite na zgornji naslov do 1. marca 2019!
Skicka era bidrag till Slovenska BLADET senast den 1 mars 2019, adressen ovan!

UVODNA BESEDA – INLEDNINGSORD

Lahko bi vam sami nasuli kup modrosti, a se mi včasih zdi, da človek z lahkoto kaj lepega najde v mislih, ki so bile že izrečene ali zapisane. Zanimivo je, kako se pravzaprav svet spreminja, tehnologija razvija in vse okrog nas modernizira, a človek v svojem bistvu, v srcu in po duši, ostaja enak. Naj je okrog nas še toliko sodobnih pripomočkov, človeka vseeno nič ne osreči bolj kot iskren pogovor, toplina in prijaznost ljudi.

Pam Brown je avstralska pesnica, znana po svojih citatih. Tokrat sva izbrali tega:

»Tudi na najbolj običajen dan se lahko zgodi nekaj čudovitega. V povsem navadni stvari lahko opazimo zametek nečesa izjemnega. Glasba lahko gane srce. Izrečen stavek spodbudi duha. Presenečenje. Prijatelj. Taki dnevi nikakor niso običajni.«

Želiva vam, da bi v vsakem še tako običajnemu dnevu čim večkrat našli nekaj posebnega.

Naj bodo božično-novoletni prazniki lepi, polni človeške topline in nasmejanih obrazov, saj je pomembno le to in ne darila. V novem letu 2019 pa naj se vam zgodi čim več lepih stvari.

Srečno!

* * * * *

Vi skulle kunna överösa er med massa visdomsord men ibland känns det som att människan enkelt kan hitta något vackert i de ord, som redan har skrivits eller uttalats. Det är intressant hur världen förändras, tekniken utvecklas och allt runtomkring oss moderniseras, men människan i sin välmening, i sitt hjärta och själ förblir densamma. Låt oss ha många moderna verktyg runt oss, men ingenting kan göra någon mer lycklig än en uppriktig konversation, värme och vänlighet.

Pam Brown är en australiensisk poet, känd för sina citat. Den här gången valde vi detta:

»Även på den vanligaste dagen kan något underbart hända. I en helt vanlig sak kan vi märka utropet av något extraordinärt. Musik kan beröra hjärtat. Den uttalade mening stimulerar andan. Överraskning. En vän. Sådana dagar är inte alls vanliga.«

Vi hoppas att du kommer att hitta något speciellt varje dag.

Vi hoppas att ni får en fin jul och en bra start på det nya året, fylld av mänsklig värme och glada ansikten, för det är bara det som räknas och inte gåvorna vi får. Låt det nya året 2019 medföra så många vackra saker som möjligt.

Gott nytt!

PRESEDNIK IMA BESEDO

S spoštovanjem vse prav lepo pozdravljam v imenu Slovenske zveze. Čas beži in december je v hipu, ko to pišem, že skoraj na vratih. To je čas, ki se ga veselimo vsi, še najbolj pa otroci, saj je mesec darovanja, medsebojnega spoštovanja in tudi pomeni zaključek leta. Čas je, da napišem nekaj besed o delovanju Slovenske zveze na Švedskem. Društvo Orfeum je bilo v vrhu vseh praznovanj, pevsko društvo se je zapisal v knjigo obletnic, saj so namreč slavili 50. obletnico delovanja, hkrati smo praznovali tudi 26. obletnico vseslovenskega srečanja slovenskih rojakov na Švedskem. Ob teh lepih obletnicah smo izrekli najlepša voščila in zaželeli vse najboljše ter si obenem zaželeli, da bi še dolgo let bil prisoten zagon za delovanje. Trudili se bomo še naprej in vas podpirali, drage članice in člani Slovenske zveze, da pridobimo čim večje število rojakov na naša slovenska srečanja.

Na letošnjem srečanju je bilo lepo in veselo za vse nas, ki smo se udeležili srečanja. Želim izreči besedo hvala vsem, ki ste se trudili, da ste tako lepo izpeljali nepozabni dogodek. Spoštovanje društvu Orfeum za ves trud organizacijo in gostoljubnost ter izvedbo tega dvojnega praznovanja. Kot predsednik Slovenske zveze si ves čas želim, da še ostanemo naprej zvesti obiskovalci tradicionalnega srečanja, kajti s skupnimi močmi lahko dosežemo veliko več.

S temi besedami bi se zelo rad zahvalil vsem članom v društvih, članom SZ, ki skrbite za dobro sodelovanje in ohranjanje udeleževanja na teh zelo pomembnih prireditvah.

Le nekaj decembrskih dni nas še loči do božiča in novega leta. Drug drugemu zaželimo veliko sreče, zdravja in veselja, novo leto 2019 pa naj zaživi brez solza in skrbi, da bomo ostali prijatelji, saj šteje le prijateljstvo, ki zares nikoli nima ne cene ne meja. Vesele praznike želim vsem društvom, vsem bralcem Glasila, Slovenskemu veleposlaništvu v Kopenhagnu in dušnemu pastirju Zvonetu Podvinski, enake želje pošiljam vsem znancem prijateljem, ki se poznamo, vsem, s katerimi imamo kakršne koli stike in povezave tukaj v deželi, kjer živimo, in doma v Sloveniji.

Imejmo v mislih tudi vse bolnike in vse tiste, ki trpijo ali so v kakšnih hudih stiskah, naj božično in novoletno voščilo tudi njim prinaša upanje, radost in boljše zdravje ter tolažbo. Spoštovani, naj vas obdajajo sreča, radost in veselje ob tem lepem božičnem pričakovanju.

Ni pomembno, ali je božično voščilo dolgo ali kratko, važen sta namen in pozornost, ki ga s tem damo ljubljeni osebi oziroma obdarjencu. Celoten december je zelo božično obarvan, okrašene so ulice, trgovski centri, pečejo božično pecivo ter vse se pripravlja na družinska druženja.

Srečen in lep božič ter zdravja in osebnega zadovoljstva v prihajajočem letu Vam želi predsednik zveze Alojz Macuh

Pomembno je, da v novo leto vstopimo brez skrbi, z novimi cilji in željami ter da vstopimo skupaj z ljudmi, ki jih imamo radi. Želim vam res vesel božič in srečno novo leto 2019.

Alojz Macuh, predsednik Slovenske zveze

Božično-novoletno voščilo

**Ko se prižgejo praznične lučke sredi bele mrzle zime,
prijateljstvo ogreje nam dlani in želja vzpne se iz srca v višine.**

**Vse, kar slabo je, z novim letom naj zbledi,
vse kar dobro je, naj za vekomaj ostane!**

Prava pot je pot srca, vse drugo so le ovinki.

Naj vas v božično noč in novo leto

popelje pot brez ovinkov

in naj vas v prazničnem miru

sreča nežno objame!

**Spoštovane člani, naj vam voščilo polepša praznične dni,
to vam predsednik Slovenske zveze želi.**

Vesele božične praznike ter zdravo srečno novo leto 2019

Delo Slovenske zveze v jesenskem obdobju

Jesenski sestanek UOSZ

Sestanek UOSZ smo imeli 10. novembra v Jönköpingu in je potekal v dobrem delovnem ozračju. Pogovor je med vsemi člani UO tekkel predvsem o delovanju Slovenske zveze, večino časa smo namenili članstvu zveze, za zdaj smo sicer še vedno na zeleni veji, ampak mislim, da se ne zavedamo, da število starejših članov drastično pada iz leta v leto, ne vidimo pa podvig novih članov in porasta mlajše generacije. Zastavlja se veliko vprašanje, kaj storiti? Kot predsednik zveze poudarjam, vabim in spodbujam vse predstavnike društev, da se glede tega po društvih naredi kaj več. Vabim tudi vas, spoštovani slovenski rojaki in bralci Glasila, pogovorite se in privabite drugo in tretjo generacijo medse v društva.

Ob tej priložnosti naj opomnim vse predsednike društev ali pa odgovorne osebe, ki skrbijo za članske sezname, plačilo članarin SZ in izpolnjevanje obrazca, da je od naslednjega leta sprememba, ki je bila sprejeta na zadnjem občnem zboru SZ, saj je namreč treba sezname članove SZ poslati do zadnjega dne v januarju 2019. Hkrati s posredovanim seznamom je treba vplačati tudi članarino za svoje člane SZ zvezi ter izpolnjeni obrazec o članih poslati predsedniku Slovenske zveze (obrazec vam bom poslal po e-pošti).

Delo zveze v tem jesenskem obdobju

Delo Slovenske zveze je sedaj v tem mesecu je v polnem teku, pripravljam za nove projekte Slovenske zveze za naslednje leto, projekte je treba sestavit dobro in vsebinsko, tako kot to zahtevajo na UVRS. Po novem letu bo nastopila priprava na občni zbor Slovenske zveze, ki bo konec marca ali pa v začetku aprila 2019.

Spoštovani člani zveze, toliko vsem vam v vednost.

Alojz Macuh, predsednik Slovenske zveze

SLOVENSKI DOM GÖTEBORG

Čas beži, le kam se mu mudi?

Prav z lahkoto bi tako rekli, saj je le še nekaj dni do takrat, ko se bo leto 2018 poslovilo. Kaj nam je prineslo? Veselje za vse tiste, ki so se rodili, ozdraveli od kakšne bolezni, in pa seveda žalost, saj smo se letos poslovili od kar nekaj članov društev po vsej tej naši domovini. Pogrešali jih bomo, a takšno je žal življenje.

Nad vremenom se letos res ne moremo pritoževati, bilo je sončno, vroče in suho. Takšno torej, kot ni bilo že 158 let, odkar opravljajo meritve.

Kako lepa jesen je bila, gozd je bil prava paleta barv. Preko zime si bodo drevesa odpočila, da bo za pomlad dovolj energije za ponovno življenje. Letos so kljub suši tukaj in v Sloveniji so gobe kar podivjale. Tukaj je pač nabiranje gob aktualno v malo daljšem obdobju, saj lijaste lisičke (po švedsko trattkantareller) vabijo še dolgo v decembru.

Doma v Mariboru je bilo na tržnici veliko gob, ki pa niso bile poceni.

V samem mestu je izginilo kar nekaj trgovin, vse se seli v nakupovalne centre, kjer so parkirni prostori. Nikomur pa ni mar, kako bodo starejši občani s hoduljami na kolesih nabavljali hrano in tisto, kar potrebujejo.

18. oktobra smo se v cerkvi Tölö v Kungsbacki poslovili od našega dolgoletnega člana Florjana Mrak. Njegovi prijatelji smo bili deležni lepe maše, ki jo je vodil župnik Zvone Podvinski. Rad je prihajal k slovenski maši na svojem električnem invalidskem vozičku (permobilu) in tudi v mestu smo ga lahko srečavali. Vedno je bil nasmejan in dobre volje. Zdaj bo počival poleg Štefanije.

Florjan, naj Ti bo lahka zemlja tvoje druge domovine. Ohranili te bomo v lepem spominu.

Ob dnevu mrtvih smo babice in dedek Vinco obiskali grob Rože Tomažič, ki nas je vse prezgodaj zapustila. Župnik Zvone je prebral del maše kar ob grobu in lepo smo zaključili spomin na svoje drage. Seveda smo se spomnili tudi Janeza Tomažiča, ki prav tako počiva tam, pa tudi Rožinih staršev.

Vem tudi, da je nekaj naših članov v bolnišnici ali pa se zdravijo doma. Želimo vam skorajšnje okrevanje v upanju, da se kmalu vidimo.

Še vedno pomagamo Hildegard in Henriku pri srečanju upokojencev v dvorani Astridsalen. Včasih pomagamo tudi pri nabavi, potrebno je le malo dobre volje in gre. 11. decembra bomo pripravili julbord (božično večerjo), cena je malo višja, je pa prijetno malo predčasno okusiti božične dobrote. Imeli bomo tudi bogat srečelov.

Babice gremo letos na Božični bazar v Weringerode in Hannover, vendar tokrat samo za štiri dni. Upamo na lepo vreme, dobro voljo bomo vzele s seboj. Kuhano vino bo gotovo še boljše, če bo hladno. Našle bomo gotovo kakšno darilo za svoje vnuke za božič. Tokrat še posebej izražamo dobrodošlica Katarini, ki gre prvič z nami.

Naj ob koncu letošnjega leta napišem še nekaj misli.

Ko se bliža božič, pride na dan marsikaj. Ljudje se kažejo s svoje najboljše plati. Skozi deželo gre val pripravljenosti pomagati, in to je podobno valu navdušenja na nogometnih stadionih. Toda vemo, da so lahko ljudje popolnoma drugačni. Kjer živijo ljudje, so tudi hude besede in zlobna dejanja. Mnogi živijo z ranami v svojem srcu, ki se nočejo zaceliti in za božič še zlasti bolijo. Odpustiti je več kot oprostiti – in to je težko. Sprave ni mogoče izsiliti. Celo kadar je naš razum poln pripravljenosti odpustiti, naše srce ne more tako hitro pozabiti bolečine zaradi doživete ali povzročene krivice. Običajno je potrebno zelo veliko potrpljenja!

Veliko sreče in lepih sanj naj vam prinese božični dan.

In novo leto 2019 naj zaživi radosti polno, brez solz in skrbi.

Sreča je v majhnih stvareh, v toplih ljudeh in v stisku dlani.

To je vse za letos. Rada bi se zahvalila vsem, ki ste sodelovali in uredili »Slovensko glasilo«, ki je meni osebno veliko pomenilo. Hvala in veliko delovnega zanosa v prihodnje.

Lep pozdrav!

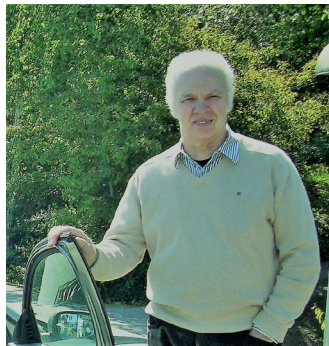
Marija Kolar

Slovenski dom

SLOVENSKO DRUŠTVO SIMON GREGORČIČ KÖPING

Pred nami je lep decembrski čas, druženje v krogu družine znancev in prijateljev. Decem-ber je čas lepih misli in dejanj, je pa tudi zaključek leta, ki se ga bomo spominjali po dobrem in tudi slabem, če lahko tako opišem stvari in dejanja v preteklem delovnem letu društva. Bili so lepi, veseli trenutki, pa seveda tudi manj veseli. Spremembe v društvu so žal vedno večje in boleče, hitro se pozna v društvenem življenju, če ni več med nami tistih prijateljev članov, s katerimi smo se družili skoraj pol stoletja. Kruta bolezen je ta, ki povzroča pre-več sprememb med nami člani, ki smo bili navajeni se srečevati tudi v vsakdanjem življenju. Člani si še vedno želimo druženja, pa je zdravje tisto, ki tega ne dovoljuje takrat, ko bi človek želel. V letu, ki nas zapušča, smo se poslovili od dobrega in zvestega člana društva, gospoda Rafaela Bajca, ki je bil zvest član in je vedno rad prihajal med nas v društvene prostore. Rad je malo poklepetal in se veselil skupaj s člani, z veseljem je vedno poskrbel za kartanje igre »ŠNOPC«, ki je bila njegova najljubša igra. Mnogo lepih nepozabnih ur smo skupaj preživeli prav ob kartanju Šnopca. Pred kratkim časom smo se tudi poslovili od rojakinje Sonje Zupin.

Alojz Macuh

December je tudi čas obdarovanja in veselja za naše najmlajše otroke. V društvu Simon Gregorčič Köping bomo organizirali srečanje vseh, še posebej najmlajših v prostorih Studie Främjandet dne 8. 12. 2018 že kar zgodaj popoldne, in sicer ob 15. uri.

Poskrbeli bomo za božično veselje in pripravili bralno delavnico z gospo Tilko Jamnik, podpredsednico Društva bralna značka Slovenija, ki bo v gosteh na Švedskem, z njo pa bo prišla tudi Danni Stražar iz Stockholma, ki bo poskrbela za glasbeni del, z otroki pripravila pesmice za prihod Miklavža in še kaj.

Nato bomo skupaj počakali na sv. Miklavža, ki bo prišel in obdaril najmlajše otroke. Prepričan sem, da bo lepo Miklavževo vzdušje.

Dobrodošli

Upravni odbor

Srečanje vseh generacij – Flergenerationsträff

I september månad genomfördes årets flerorganisationsträff. Det var slovenska föreningen KLUB KULTURE i Eskilstuna som organiserade denna träff.

Det blev en lyckad träff med fint väder och många deltagare som träffades lördagen den 1 september i Västerås vid Badelunda kyrkskola. Det kom slovenier från föreningarna i Stockholm, Eskilstuna och Köping. Det fanns gott om aktiviteter att sysselsätta sig med

(frågesport, tävlingsgrenar för alla åldrar) och mat och dryck till samtliga deltagare. Stämningen var god och avslappnad. Ett stort tack till alla som jobbat med denna träff och det var roligt att den blev så lyckad som den blev! Ett stort tack även till vår medlem, Sebastian Meglič som stod för dragspelandet så att vi fick sjunga våra fina slovenska sånger. Vi skildes åt med ett löfte om att snart ses igen, på nästa flergenerationsträff. Musik och sång stod Sebastian Meglič och Alojz Macuh för.

Srečanje vseh generacij

Srečanje vseh generacij je bilo organizirano in v mesecu septembru. Člani društva KLUB

KULTURE Eskilstuna so bili organizatorji srečanja, na lepo sobotno popoldne smo se zbrali v lepem številu in na lepem kraju pri Badelundi Kyrkskola Västerås.

Udeleženci tega srečanja smo bili društvo Eskilstuna, Stockholm in člani društva Köping. Druženje je potekalo v lepem in razpoloženem vzdušju. Prav tako je bilo poskrbljeno in lepo pripravljeno

za hrano in pijačo. Izročiti je treba pohvalo vsem dobrim ljudem, ki so pomagali pri organizaciji in tudi na samem srečanju. Vsem nam zbranim je bilo lepo in v srcu toplo kadar vidiš vesele in zadovoljne ljudi okrog sebe. Hvala tudi Sebastianu Megliču, ki je s harmoniko poskrbel za veselje in dobro razpoloženje. Pozno popoldne smo se poslovili in si obljubili, da s srečanjem vseh generacij nadaljujemo tudi v prihodnje. V pozdravnem govoru sem omenil, kako je prišlo do tega srečanja, z željo, da se društva še bolj povežemo med seboj, da morda pridobimo še kakšnega novega člana in da se takšne dejavnosti izvedejo vsakič na kakšni novi lokaciji.

Za dobro voljo sta poskrbela Sebastijan Meglič in Alojz Macuh (na sliki na prejšnji strani)

Čestitke članom društva "Simon Gregorčič"

Vsem, ki ste že praznovali rojstne dneve, in vsem, ki jih praznujete v tem obdobju.

Odrpta je življenja knjiga zrelih let, nad njo nihalo zlato niha, še vedno išče lepši svet. Ni čas za žalost in skrbi, zdaj čas je za veselje, obilo zdravja, dobre volje, to so naše srčne želje. Vse najboljše ob rojstnem dnevu vam želi vaš predsednik društva.

Grattis till er alla i föreningen som fyller år.
Jag önskar er allt väl på födelsedagen!

Alojz Macuh
Predsednik društva Simon Gregorčič
Ordförande slovenska föreningen Köping

Božična in novoletna čestitka

Ker smo že ravno ob prihajajočih praznikih, bi iskreno rad vsem članom in vsem prijateljem zaželel veliko prijetnega vzdušja in božičnega veselja, naj bodo prazniki mirno preživeti v krogu svoje družine ali med prijatelji.

Prav tako se želim lepo zahvaliti najprej upravnemu odboru društva za dobro opravljeno delo ter za vso pomoč in skrb, ki ste ga vložili v naše društvo. Iskrena hvala tudi vsem članom za ves trud, podporo in sodelovanje na vseh področjih.

Vsem skupaj res srečno in uspešno v leto 2019, božič naj bo za vse nas najlepši čas v letu, naj se vam uresničijo vse najlepše želje in naj vas s toplino božič ogreje, naj družinske vezi utrdi, a novo leto naj zaseje, kar si srce poželi! Naj bo zdravo, srečno uspešno in veselo.

(vir fotografije: https://www.freepik.com/free-photo/christmas-decoration-on-a-glittery-gold-background_958261.htm) Designed by Kjpargeter/

SLOVENSKO KULTURNO DRUŠTVO SLOVENIJA, OLOFSTRÖM

Vinska trgatev

V soboto, 20. oktobra, je kulturno društvo Slovenija praznovalo vinsko trgatev in je v društvenih prostorih pripravilo oktobrsko zabavo.

Člani so se zbrali v kar lepem številu, tako da smo hitro napolnili lokal hitro. Nekateri člani so manjkali, ker so bili še v Sloveniji, nekaterih pa ni bilo zaradi bolezni.

Zbrale smo se vse generacije.

Za razpoloženje in veselje je naš Viktor raztegnil svoj meh.

Po okusni večerji se je začela zabava s petjem, nekateri člani kar niso mogli nehati govoriti, kaj so doživeli jeseni, drugi pa so peli in vriskali.

Rajali smo kar dolgo v noč.

Še nekaj fotografije z naše Vinske trgateve.

Člani našega društva, ki praznujejo okroglo obletnico:

Annika Zbasnik, 50 let

Karlo Pesjak, 70 let

Magda Stopar, 70 let

Franjo Golub, 80 let

Zapisala Silvana Stopar

50–letnica slovenskega društva Orfeum

6. oktobra 2018 smo praznovali 50. obletnico našega društva. Zgodovino društva sem opisala že v prejšnji številki, tokrat lahko na kratko opišem vtise ob dogodku. Bilo je preprosto čudovito, a za to so zaslužni številni člani našega društva, ki so priskočili na pomoč ob tem visokem jubileju.

Organizacijo je tokrat držala v rokah naša kulturna referentka Danni (Stražar), ki je vodila program v slovenskem jeziku, v švedskem jeziku je napovedovala Ida T. Andersson, dolgoletna članica društva, nekoč tudi blagajničarka. Predsednica društva, Auguština Budja Bencek, sem že nekaj tednov pred praznovanjem 50-letnice zbolela in bila primorana ostati v bolnišnici pod intenzivnim zdravniškim nadzorom.

Brez Danni, mojih hčerk Anne Marie, Dorice in Lenke in predvsem moža Zvonka slavja ne bi ne bilo, saj sem zaradi bolezni popolnoma odpovedala. Hvala za odlično organizacijo in dobro izveden kulturni program, hvala g. Podvinskemu za bogoslužje, ki je bilo uvod v praznovanje. Hvala vsem nastopajočim, kajti čeprav sem ležala v bolnici, so me sodelujoči seznanjali s potekom slavja preko socialnih medijev in spleta na splošno. Po svoje je bilo zelo zanimivo, hvala vam za pozornost! Zdelo se mi je, kot da sem z vami! Hvala glasbeni skupini Krt, ki je odlično opravila svoje poslanstvo. V vlogi predsednice se zahvaljujem Slovenski zvezi za izdatno finančno pomoč, obenem pa tudi Uradu za Slovence po svetu ter ge. Tjaši Tanko, predstavnici iz Slovenskega veleposlaništva v Kopenhagnu, za njeno udeležbo in podelitev zahvalne plakete društvu Orfeum. Iskrena hvala tudi častnemu konzulu RS Slovenije na Švedskem, g. Dariu Križu, ki je bil skupaj s svojo družino prav tako del našega praznovanja.

Hvala vsem prisotnim, nastopajočim in poslušalcem. Predvsem je bilo razveseljivo, da so se proslave udeležila številna društva od blizu in daleč. Torej, hvala vsem, ki ste omogočili proslavo 50-letnice obstoja prvega slovenskega društva Orfeum na Švedskem, katerega prvotno ime je Triglav! Upam, da bo društvo še naprej delovalo pod vodstvom Danni, ker jaz ne bom več zmogla.

Vesele božične praznike in srečno novo leto!

Auguština, Gusti B.B.

Fotografije na naslednjih straneh pa pričajo o tem, kako prijetno je bilo to naše slovesno srečanje. Bilo je veliko glasbe, saj je prav to tisto, kar je bilo vse leta značilno za naše društvo Orfeum.

Pozdrav za Gusti - ob koncu srečanja (fotografija spodaj)

Kvartet Krt s pihalcema Janezom in Rokom - tukaj skupaj z našo Danni

PLANIKA – MALMÖ

SKD Planika Malmö – jesen/zima 2018

Od junijskega piknika pa vse do 6. oktobra je trajalo poletno zatišje. Tega dne se nas je kar 23 članov Planike skupaj s pevskim zborom odpravilo na Slovensko srečanje, ki ga je letos organiziralo pevsko društvo Orfeum iz Landskrone. Program prireditve sta, domnevam - domiselno sestavila Danni Stražar in Dominik Krt, vodja kvarteta Krt, in sicer na način, da so bile predstavljene vse slovenske pokrajine. Kvartet in ansambel Bratov Krt iz Slovenije je bil s svojim obsežnim repertoarjem kot nalašč za takšno prireditev. Poleg njih so nastopili še Duet Spice Landskrone, ansambel JAT Malmö in pevski zbor Planika, Malmö. Vsi prisotni so bili očitno zadovoljni in pozorno spremljali program ter nastopajoče nagradili z bučnim ploskanjem. Prireditelji so imeli tokrat tudi srečo - ali znanje pri izbiri lokala. Församlingshem Häljarp, kjer se je prireditev odvijala, je bil glede na število gostov ravno pravi.

Kaj pa v Planiki? Greh bi bil, če ne bi praznovali vinske trgatve in sv. Martina, ki ima god 11. novembra. Mi smo ga prehiteli in ga proslavili že v soboto, 9. 11. v društvenih prostorih. Upravni odbor se je ponovno izkazal. Člani so na svojih domovih pripravili in nato v društvo pritororili večerjo. Skuhali so dve vrsti golaža in spekli sladico – jabolčno pito. Menda ni treba ponavljati, da se še tako dobra gostilniška hrana ne more primerjati z domačo. Le tako naprej – vsi vemo, da je težko – vendar tako zelo okusno ... V društvu se bomo ponovno srečali v soboto 1. decembra ter pozdravili adventni čas in prihod Božiča.

Sedaj pa še nekaj besed o pevskem zboru Planika. V najboljših časih je štel najmanj deset do dvanajst članov. Na priloženi fotografiji lahko vidite, kakšno je stanje ob koncu leta 2018. Ostalo je le še šest dokaj utrujenih veteranov. Podmladka ni od nikjer, zato vse kaže, da bodo po novem letu ostali le še spomini na zbor. In nešteto fotografij.

Zapisal: JoF

SKM

Švedska ob koncu leta 2018

Zlati jubilej Orfeuma iz Landskrone so rojaki iz raznih krajev Švedske praznovali v soboto, 6. oktobra 2018 z zahvalno sveto mašo ob 12.30 v župnijski cerkvi Sv. Janeza Krstnika v Landskrone. Pri tem slovesnem in zahvalnem bogoslužju, ki ga je vodil narodni dušni pastir Zvone, je s petjem sodeloval Kvartet Krt, ki je za to priložnost imel s sabo še spremljavo s trobento in klarinetom. Lepo število navzočih je s svojo prisotnostjo in s svojim sodelovanjem povzdignilo to zahvalno bogoslužje, s prošnjo za blagoslov za nadaljnje delo in poslanstvo Orfeuma.

Popoldan ob 15. uri oziroma malo kasneje pa je začel kulturni program v dvorani v Häljarpu, ki sta ga vodili Danni Stražar in Ida Torkar Andersson. Kvartet Krt je, skupaj s solistoma na instrumentih, v kulturnem delu srečanja rojake z narodno pesmijo popeljal po slovenskih pokrajinah. Vmes pa je nastopilo kar nekaj glasbenih skupin, ki še delujejo na Švedskem. Prav glasba je bila najlepši način praznovanja, saj se je Orfeum bolj ali manj ukvarjal s petjem in se je prav preko petja zgodilo veliko lepega. CD-ji, ki so jih izdali, pa DVD z naslovom Glasbeni mostovi, projekt podprt s strani občine Ribnica na Dolenjskem in Landskrone. Čestitke in veliko uspeha pri nadaljnjem poslanstvu.

Zvone Podvinski

NEKAJ ZA OTROKE – NÅGOT FÖR VÅRA MINSTA

NA SANEH

(J. Bitenc)

Cin, cin, cin, cin, cin,
pojejo kraguljčki,
cin, cin, cin, cin, cin,
v breg hite sani.

Hop, hop, hop, hop, hop,
skačejo konjički,
hop, hop, hop, hop, hop,
joj, kako leti.

Dober dan snežak, ptičke, srne, zajčki,
mi pa kar naprej
v bele zimske dni.

SMEH JE POL ZDRAVJA

ETT GOTT SKRATT FÖRLÄNGER LIVET

Livet är hårt, sa bonden.

– Grymt, sa grisen.

*

Nekatere pisarne v državni upravi so kot grobovi.

Na vratih bi lahko pisalo: "Tu počiva ta in ta."

*

En kille slår sig ner bredvid en snygg tjej vid baren. Han börjar pilla på sin klocka.

– Är din dejt försenad, frågar tjejen.

– Nej, svarar han, det här är en specialklocka som skickar information. Just nu står det att du inte har några trosor på dig!

– Men då hoppas jag att du inte betalat alltför mycket för klockan för den fungerar uppenbarligen inte, svarar hon kaxigt.

Killen ler självsäkert, knackar på klockan och säger:

– Den går en timme för fort!

*

Nekega dne se je Janez, ki je zelo pobožen vernik, sprehajal po obali.

Nato je vzdihnil: "O Bog, izpolni mi eno željo. Imam samo eno željo."

Takrat zagrmi, se zabliska in se prikaže bog, ki reče: "Janez, naredil si veliko dobrega v življenju. Z veseljem ti bom izpolnil kakršnokoli željo."

Janez pa pravi: "Imam zelo nenavadno željo. Ne vem, če boš lahko to naredil."

Bog odgovori: "Jaz sem vsemogočen. Naredim lahko karkoli. Vem da si zelo dober človek, zato ti lahko izpolnem kakršnokoli željo. Vem, da imaš dobro službo in visoko plačo. Imaš srečno družino. Žena te ima rada, otroci te imajo radi, vsi ste zelo zdravi. Le kako ti lahko pomagam?"

Janez pa pravi: "Želim si most med Evropo in Ameriko. Na mostu naj bo 6 pasov na vsaki strani, da ne bo gneče. Poleg tega mora biti še steza za motoriste, kolesarska steza in steza za pešce. Na vsakih 100 km naj bo postavljeno počivališče s črpalčko in hotelom."

Bog odgovori: "Kaj takega človek ne more narediti, to lahko naredim le jaz. Toda pomisli. Marsikje je morje globoko 5 kilometrov ali več. Če bom tam postavil stebre, bom ogrožal življenje številnih morskih živali."

Bog nadaljuje: "Janez! Od tebe, ki si zelo duhoven in razumevajoč človek, sem pričakoval kakšno drugačno, bolj nematerialistično željo. Prosim, zaželi si raje kaj drugega."

Janez pravi: "Imam neko drugo željo, vendar ne vem, če mi jo lahko izpolniš."

Bog odgovori: "Janez! Jaz sem vsemogočen. Izpolnim ti lahko karkoli."

Janes razmišlja in nato reče: "Rad bi razumel ženske. Rad bi vedel zakaj je včasih brez razloga slabe volje. Rad bi vedel, kaj razmišlja takrat, ko me samo gleda in nič ne reče."

Bog nekaj časa razmišlja nato zajoka in odgovori: "Janez! Kakšne luči bi rad imel na mostu?"

*

En äldre dam till den lille pojken:

– Vilken fin katt du har.

– Ja, igår fick den första priset på en fågelutställning.

– Hur kommer det sej, det är ju en katt?

– Den åt upp vinnaren...

*

Pilot vabi obiskovalce na skok s padalom.

"Koliko stane en skok?" vpraša Karel.

"Dvesto evrov!"

"Kaj pa, če se mi padalo ne bo odprlo?"

"Potem vam vrnemo denar!"

*

Roslagsgubben Petterson hade bestämt sig för att se riksdagshuset. Han lastade cykeln i båten och for till stan. Vid skeppsbron steg han iland och cyklade mot riksdagshuset. Här klev han av cykeln och parkerade den mot väggen. En vaktmästare tyckte inte om detta och sa:

"Här får ni inte ställa cykeln!"

"Varför inte?" frågade Petterson.

"Här går ju bland annat vänsterpartister in..."

"Det gör inget," sa Petterson, "jag har låst den."

*

Žena reče možu:

– Najin sin je zelo inteligen, gotovo je pamet dobil od mene!

Mož odgovori:

– Se strinjam, meni je pamet ostala.

*

– Jag har tappat bort min klocka!

– Då ska du ringa SJ, för dem har tåg som SPÅRAR UR!

***

RECEPTI – RECEPT

Zimska idila v kozarcu

Sestavine:

- 200 ml jogurta (ne tekočega!) s 3,2 % mlečne maščobe
- 150 ml sladke smetane
- 2 žlici sladkorja v prahu
- 2 žlici pomarančnega soka
- 3 listi želatine
- par kapljic vanilijevega ekstrakta
- četr št žličke cimeta
- 1 žlička kakava v prahu
- nekaj medenjakov/ingverjevih piškotov

Postopek:

1. V vodi za 10 minut namočimo želatino.
2. Približno 3/4 jogurta zmešamo s sladkorjem, vaniljevim ekstraktom in pomarančnim sokom.
3. Ko želatina nabrekne, jo damo v lonček skupaj s preostalo četr tino jogurta in vse skupaj segrevamo na nizkem ognju (lahko kar nad paro), vmes pa mešamo, da se želatina raztopi.
4. Mešanico z želatino primešamo masi z jogurtom.
5. V drugi posodi stepemo sladko smetano. Nato smetano previdno vmešamo v jogurtovo maso.
6. Maso razdelimo na dva dela. V enega dodamo še cimet in kakav ter previdno premešamo.
7. Nato v kozarce razporedimo najprej temno in nato še belo maso.
8. Kozarce s sladico damo vsaj za 3 ure v hladilnik, nato na vrh položimo medenjake in slastno prikupna sladica, zimska idila, je nared!

Če se odločite, da bo to vaša božična sladica, naredite kreme v kozarcih en dan prej, preden pa postrežete z njo, v kozarce samo vstavite medenjake.

Vir: <https://www.rudolfomalca.com/zimska-idila-v-kozarcu/>

PISMO ORFEUMU:

Draga Avgustina, Zvonko, tvoje sestre z družinami in vsi člani društva "Orfeum"

Toliko dobrega ste naredili za Slovence in slovensko kulturo vseh vrst, z objavljenimi knjigami in posnetimi zgoščenkami v preteklih letih, da vam ni para na Švedskem, in čeprav obstaja tudi mnogo drugih, ki so pripomogli pri ohranjanju slovenske kulture, si Ti s svojo družino enkratna. Brez Vas, ki ste nesebično delali skozi dolgih 50 let za obstanek in razvoj slovenstva in slovenske kulture na Švedskem brez posebne zahvale, ker vas tudi domovina Slovenija ni pohvalila ali odlikovala, sem podal pobudo in predlog slovenski vladi, da vas odlikuje vsaj ob vaši 50- obletnici obstoja in se mi zdi klavrno, če tega ne bi naredili niti zdaj, ob vašem polstoletju delovanja. Slovenski jezik, pisana beseda, pesem, slovensko glasilo in drugo so znaki vašega delovanja, ki bodo ostali vidni tudi v prihodnosti tukaj na Švedskem in ne glede na neukrepe slovenske vlade morate čutiti zahvalo vseh nas Slovencev na Švedskem, ker smo Vam dolžni to zahvalo, saj ste bili med prvimi, ki so ustanovili slovensko društvo, med prvimi, ki so zaceli izdajati slovensko glasilo, med prvimi, ki so zaceli pouk slovenskega dopolnilnega pouka in ustanovili otroške skupine za nastope na slovenskih, mednarodnih in švedskih prireditvah, kjer se je prikazovala slovenska pesem in plesi. Tudi glasbeno ste starejši nastopali d svojimi in tujimi skladbami v okviru ansambla 'Lastovke in pozneje pevskega zbora "Orfeum"

Gustika je pridno pisala svoje neštete knjige tako v slovenščini kot v švedščini, napisala knjigo receptov slovenskih jedi v švedščini in Švedsko slovnico za Slovence. Sama družina BUDJA je bila in je še danes zaveden nosilec slovenske kulture na Švedskem. Vsa družina je aktivna v delovanju društva, vendar je žal Auguština precej nemočna po možganski kapi, a vseeno aktivna, njihova mama Angela pa je preminula manj kot pol leta pred to 50. obletnico društvenega delovanja, in njej gre vsa zahvala, da sta z možem vzgojila hčerke in njihove potomce kot zavedne Slovence, ki ne pozabljajo svojih korenin in vsako leto obiskujejo Slovenijo in svoj rojstni kraj v Prlekiji in Pomurju skupaj z svojimi družinami.

Iskreno čestitam društvu Orfeum v Landskroni, članom družine Budja in vsem Slovincem, ki delujejo v okviru društva, ter jim želim še mnogo uspehov v prihodnje, sreče in obilo zdravja. Upam, da bodo društva in posamezniki na Švedskem nadaljevali tradicijo landskronskega društva in si še naprej aktivno prizadevali za ohranitev slovenske kulture tukaj na Švedskem.

Žal mi je, da nisem mogel biti prisoten na praznovanju in se veseliti skupaj z vami, še posebej zato, ker je bilo vaše društvo nam, Slovincem v Olofströmu, za vzgled, kot smo leta 1974 tukaj tudi sami ustanovili Kulturno društvo 'Slovenija'. Tudi mi bomo tako 2024 leta praznovali svojo 50. obletnico obstoja in če bom takrat še živ, bom slavil svoj 80. rojstni dan, in upam, da se, če bo le mogoče, takrat srečamo v Olofströmu. To je moja srčna želja.

Stefan Zrinski- PISTA, rojen Prekmurec in zaveden Slovenec

SLOVENSKI KOTIČKI – VULKANIJA

Letos sem se na dopustu potepala po različnih koncih Slovenije.

S sestrično Rijo in njenim Jankom smo se odpravili na Goričko. Najprej smo si ogledali grajsko poslopje, ki stoji na strmem griču iz bazaltnega tufa nad naseljem Grad. Prvič se v pisnih virih omenja kot središče posestva Lyndwa leto 1214.

Naj bi ga začeli graditi vitezi templjarji. V osmih stoletjih je nastalo razsežno grajsko poslopje, ki danes velja za enega največjih baročnih gradov na Slovenskem. Graščina ima 365 sob, nekatere sobe so že obnovljene, druge še bodo. Na Gradu so imeli svoje kovače, mizarje in rokodelce. Njihovo orodje je bilo preprosto, ampak učinkovito.

Tudi ječa globoko v kleti, je služila svojemu namenu. Na gradu imajo zgodovinske razstave, kapelo, prenočišča, vinsko klet, poročna in koncertna dvorana itd. Mogoče je kupiti spominki, izdelke domače obrti in podobno.

Pot naprej nas je vodila v Doživljski park Vulkanija in s krtkom Olijem smo se podali na nepozabno doživetje v središče goriškega vulkana.

Pri Gradu na Goričkem je pred tremi milijoni let bruhal poslednji vulkan na območju Slovenije, ki so ga oživili v parku Vulkanija.

Na kraterju nekdanjega vulkana nas je čakalo zanimivo in doživeto potovanje v vulkansko podzemlje, na katerem nas je spremljal krtek Oli.

Nadeli smo si očala, sedli na vlak in zagledali dinozavre in živali, ki so živele v tistih časih, doživeli smo rušenje kamenja, bruhanje lave in, kar je bistveno, iskanje kristala, »olivina«.

Poleti imajo različne dejavnosti za šolske otroke, skupinske obiske, vožnja s turističnim vlakom. V trgovini s spominki lahko kupiš različne kristale in izdelke, ki pomirjujoče delujejo na spanje in umiri telo. Posebej so bile razkazane različne rude in kristali iz celega sveta.

Kar ne morem verjeti, koliko truda so ljudje vložili, da si je to moč ogledati in občudovati.

Vzemite s seboj vnuke in si oglejte Vulkanijo.

Marija Kolar

Lep je občutek, kadar polepšáš dan starejšemu v domu

Saj poznate tisto zagato, ko se nikakor ne morete spomniti besede, čeprav jo imate 'na koncu jezika'? Te situacije se z leti vse pogosteje ponavljajo. Raziskave so pokazale, da imajo ljudje, ki se veliko gibljejo, manj takšnih težav.

Starejši ljudje pogosto težko najdejo besede, in to občutijo kot še posebej neprijetno. Govorjenje je namreč spretnost, na katero se vsi vsak dan zanesemo, saj nam komunikacija z drugimi pomaga ohranjati družbene odnose in neodvisnost tudi v starosti.

Vsi imamo kdaj pa kdaj črne dneve, ko nam gre vse narobe in se smilimo sami sebi. Takrat je najslabše, če se tem občutkom preprosto prepustimo.

Najdimo si čas ter obiščemo naše starejše člane, ki preživljajo svoje dolge dni v domu ostarelih. Vsak obisk njim pomeni veliko, na obrazu vidiš veselje in spoštovanje hvaležnost ter željo po vnovičnem srečanju.

Alojz Macuh

ZAHVALA

Sedaj, ko smo pri kraju tega leta, želim izreči nekaj pohvalnih besed našim zvestim, sposobnim in dobrim urednicam Slovenskega glasila.

Danni Stražar in Suzana Macuh, najlepša hvala vama za tako dobro in spoštljivo delo in trud, ki ga namenjata našemu lokalnemu časopisu Slovensko glasilo.

Želim, da ostaneta tako vestni in dobrovoljni še vrsto let.

Beseda hvala naj seže v srce vsem, ki se trudite od številke do številke z raznimi dopisi in s prispevki, ki jih pošiljate v redakcijo Glasila.

Prav tako gre beseda hvala vsem vam, spoštovani prejemniki Glasila, ostanite zvesti bralci še naprej in naj vam časopis polepša trenutke ob branju zanimivih člankov.

Hvala vsem za zvestobo »ostanite takšni še naprej«!

Alojz Macuh

Predsednik SZ

Ordförande Slovenska riksförbundet

epost: slovenska.riksforbundet@gmail.com

V spomin Mariji Žgavec Budja (*1930 - 2018)

Marija Žgavec (rojena 20. avgusta 1930 v Bukovju pri Postojni, umrla 21. avgusta 2018 v Linköpingu na Švedskem), o njenem življenju je na pogrebu njena nečakinja Manuela Nagode spregovorila takole:

Draga teta Mici, danes smo se zbrali, da se zadnjič poslovimo od naše drage mame, stare mame, sestre, tete, prijateljice Mici.

Življenje ti ni prizanašalo. Kot najstarejša si bila rojena v veliki družini, kjer ni manjkalo ne otrok in ne dela in skrbi. V tvoja mladostniška leta je z vso močjo udarila strašna druga svetovna vojna, ki je tudi tebe močno zaznamovala in ti pustila posledice za vse življenje. Kot otrok si že doživljala krivice in preizkušnje. A tvoje dobro srce, ki je takšno ostalo vse življenje in se ni zakrnilo, kot bi se ob vsem trpljenju lahko, najbolj opišejo tvoje besede, ko si ob paketih, ki so jih dobivali iz Amerike vaši sosede, in jih vi seveda niste bili deležni, izjavila, da boš, ko boš ti velika, šla v Ameriko in pošiljala pakete.

Silno te je pretresel požig hiš, ko so v vas prispeli Nemci. Zbežala si k stari mami v Studeno in povzročila velike skrbi svoji mami. Ko si se vrnila, te žal ni čakal usmiljen in ljubeč objem, ampak težka kazen.

Tudi po koncu vojne so se preizkušnje nadaljevale, saj je brezbožni komunizem zavzel Slovenijo. Ker si ostala zvesta veri, se ti je zdelo nesprejemljivo podpirati krščanstvu nasprotno ideologijo. Nisi želela postati Titova mladinka, zato so te s prizorišča vaškega plesa sramotno nagnali. Opomba: eden od bratov, prisotnih na pogrebu na Švedskem, je povedal, da je zvedel, da je bila pokojna Marija celo na spisku za likvidacijo (ZP).

Izučila si se za šiviljo, pridno in vestno si delala, v Vipavski dolini pa spoznala bodočega moža Franceta. Življenja pot vaju ni podeljala v Ameriko, a vseeno daleč od rodne, ljubljene Slovenije.

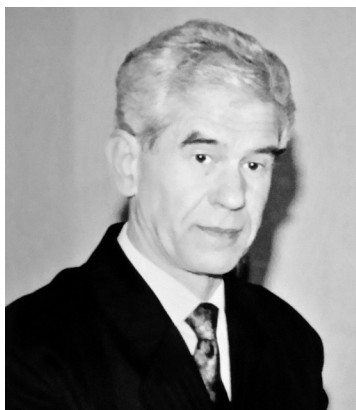
S kakšnim veseljem si se vračala domov, še posebej, ko sta si s možem uredila hišo v Dolgi Poljani. Radi smo te obiskovali in se veselili vajine družbe. Oba sta se rada šalila, iz Švedske pa sta vedno prinašala obilne darove za bližnje in daljne sorodnike. Tako skrbno in bogato ni za svojo žlahto skrbela nobena teta iz Amerike. Koliko je bilo smeha, ko si na pršut natakala plastične muhe ali pa druge pošasti, da si nas prestrašila.

Nekateri smo vas lahko obiskali tudi na Švedskem. Krmili smo siničke, ki si jih ti navadila, da so nam prihajale jest na roko. Ko je Lucija prijateljevala s fantom, navdušenim nad Japonsko, smo te preimenovali v Mičiko. Izredno sem cenila tvojo nenarejenost in neposrednost, tvoj smisel za humor in tvojo dobroto. Poseben privilegij je bil, ko si leta 2007 sama prišla v Slovenijo, kot bi prišla po slovo.

Vsa ta leta, ko te ni bilo več v domače kraje, smo te pogrešali. Zdaj te lahko spet gledamo, a v tvojem telesu ni več življenja. Verjamemo, da je tvoja duša že pri Bogu, saj Bog ljubi ljubezen. Te ti ni nikoli manjkalo. Draga Mici, hvala za vse in Bog povrni tvojo dobroto.

Naj draga rojaka Marija in Franc Žgavec, zvesta obiskovalca sv. maš v slovenskem jeziku v Örebro na Švedskem sedaj mirno počivata in se veselita večne sreče pri Bogu v nebesih!

V spomin Štefanu Sormanu (*1942 - 2018)

Štefan Sorman (rojen 12. decembra 1942 v Vuzenici, umrl 6. septembra 2018 v Nybro na Švedskem), je prva leta otroštva v vojnem času preživel pri babici v Vuzenici. Pozneje se je njegova družina preselila v Ožbolt ob Dravi. V trinajstem letu starosti je izgubil mamo in brata, kar je bila velika bolečina in izguba za mladega fanta. Hvalabogu je oče našel drugo ženo, ki je imela tudi za Štefana zlato srce. Družina se je tako povečala za tri fante.

Izučil se je za mizarja, kjer je ustvarjal umetnine. Po odsluženi vojaščini je srečal Trudo, s katero sta se leta 1965 poročila in se kmalu preselila na Švedsko, kamor sta odšla za bolj-šim koščkom kruha. V Nybro je bil nekaj let zaposlen v Kärhs, kjer so delali tudi nekateri drugi Slovenci. Rodila sta se jima Zorica in Tomas, ki sta jima nudila topel dom in varnost. Štefan je bil vselej vesel obiska vnukov in vnukinj, s katerimi se je rad poigral. A bolezen je delala svoje.

Bolečine je premagoval z raznimi projekti, kjer je izdeloval izredno lepo obdelane predmete iz raznovrstnega lesa in z njimi razveseljeval ljudi. Rad je priskočil na pomoč sosedom in prijateljem. Zadnje leto je še posebej čutil križ bolezni, ki mu je vse bolj in bolj pila še zadnje moči. Šestega septembra je za vedno zaspal in tako je bil osvobojen tudi telesnih bolečin.

Tudi Štefan in Truda sta se udeleževala slovenskih sv. maš v Nybro, kjer so se rojaki, skupaj z njegovimi sorodniki še zadnjič poslovili od Štefana v ponedeljek v čisto novi kapeli na pokopališču, kjer je bil Štefan prvi deležen zadnjega slovesa s pogrebno sv. mašo. Pokopan pa bo v Ožboltu ob Dravi v rodni Sloveniji, kamor si je tako želel. Njegovi ženi Trudi, kakor vsej družini iskreno sožalje ter tolažbo in moč v vstalem Zveličarju in v priprošnji nebeške Matere Marije iz Puščave, kamor so romali v otroških letih.

Štefanu v spomin žena Truda in sin Tomas

V spomin Štefanu Matičiču (*1939 - 2018)

Štefan Matičič je bil rojen leta 1939 v Dogošah pri Mariboru, umrl pa je 7. septembra 2018 v domu za ostarele v Landskroni na Švedskem zaradi kapi in drugih bolezni. Tam so se njegovi domači in rojaki od pokojnega Štefana poslovili s pogrebno sveto mašo.

Štefana je najprej pot pripeljala v Olofström in nato v Landskrono. Dom je imel v Dupleku pri Mariboru. Vedno si je želel v Slovenijo in tam bodo njegovo žaro tudi raztrosili na sončni strani Mariborskega Pohorja.

Mnogi se ga s hvaležnostjo spominjajo kot dobrega človeka, ki je vselej rad pomagal drugim. Bil je poznan med Slovenci, Poljaki in drugimi priseljenci v Landskroni. Rad je igral šah, imel je veselje s pticami, ki jih je gojil v garažnih prostorih. Kako vesel in srečen je bil, ko so se zvalile nove ptice.

Veliko let je skrbel in izdeloval kranjske klobase, po naročilu tudi za potrebe slovenskega društva v Landskroni. Poznan je bil kot zelo družaben mož in kot veseljak, ki je ljubil slovensko glasbo. Spoštoval je prijatelje, ki ga bodo zdaj pogrešali. Naj najde svoj mir na sončni strani zelenega Pohorja, njegova duša pa naj se preseli v večni dom v nebesih.

Štefanu v spomin Gustika in Alenka

V spomin Sonji Mariji Cupin/Zuppin (*1945 - 2018)

Sonja Marija Cupin/Zuppin je bila rojena 28. januarja leta 1945 v vas Dekani na Primorskem. Staršem Karlu in Ivanki Andrejašič se je rodilo pet otrok: Aldo, Sonja, Breda, Nadja in Karel.

Kot mlado dekle je Sonja živela in delala v trgovini v Dekanih. Drugega avgusta 1964 se je cerlveno poročila z Antonom Albertom Cupin/Zuppin v cerkvi v Dekanih. Po poroki sta se z možem Antonom preselila v mesto Köping na Švedsko, ker je njen mož Anton že živel že od leta 1961.

Njun zakon je dobri Bog obdaril z dvema otrokoma. Leta 1967 se je 22. junija rodil sin David Cupin/Zuppin in 6. julija 1971 se je rodila Diana Cupin/Zuppin. Vse življenje sta Anton in Sonja skupaj živela in delala v Köpingu. Mama Sonja je delala okrog 40 let v tovarni Volvo Penta v Köpingu. Tam so si sezidali tudi hišo, ki je postala prijeten dom, kjer so živeli vse življenje. Vedno je pravila, da se ne želi preseliti iz svoje hiše v Köpingu, ker se je v njej počutila tako, kot da bi bila v svoji vasi in v svojem domu v Dekanih. Mož Anton je umrl leta 1993. Mama Sonja je sama živela še naprej v hiši v Köpingu tudi po tem, ko je dočakala zaslužen upokojitev. Bila je članica slovenskega društva Simon Gregorčič v Köpingu in tudi del slovenskega oltarnega občestva. Poleti se je rada vračala domov v Dekane, kjer je bilo njeno srce.

Po kratki bolezni je umrla 18. septembra 2018 v Västeråsu. Od nje so se zadnjič poslovili s pogrebno sveto mašo in jo položili k večnemu počitku 2. oktobra 2018 v Köpingu, kjer skupaj z možem na pokopališču Johannes kyrkogården in ostalimi rojaki čakata vstajenja od mrtvih in poveličanja. Mir in pokoj duši ter bogato plačilo v nebesih za vse dobro!

V hvaležen spomin sin David

V spomin Florijanu Mraku (*1940 - 2018)

Florijan Mrak je bil rojen 28. aprila 1940 v Dovju na Gorenjskem in umrl 18. septembra 2018 v Varbergu na Švedskem - tako je zapisano v njegovi knjigi življenja.

Dovje, tista čudovita vasica in župnija, kjer je bival znani veliki Slovenec in duhovnik Jakob Aljaž, in ki gleda iznad ceste v smeri Triglava, simbola slovenstva. Dovje, kjer je otrok druge svetovne vojne, Florijan Mrak živel trdo življenje v družini z osmimi otroki. Ko je toliko do-rastel, je kot 16 letni pobegnil iz takratne »Juge« in se podal v Avstrijo, ker je želel v svojem življenju vendar postati nekaj in nekdo, ki si svojimi rokami služi vsakdanji kruh.

Pot ga je popeljala leta 1958 v Trelleborg na Švedsko, kjer je dobil delo v rudniku. Po nekaj letih se je preselil v Göteborg, kjer se je v 60. letih zaposlil v tovarni ležajev SKF. Kasneje je bil sprevodnik na avtobusu, pa šofer na tramvaju in še pozneje šofer avtobusa. Leta 1964 je srečal Birgitto Hermansson, se z njo poročil, in rodila mu je Jonnija, Suzanno in Moniko.

Za nekaj časa se je preselil v Melbourne v Avstralijo, kjer je poiskal delo in se je po nekaj letih spet vrnil na Švedsko. Ker se je prva žena od njega ločila, je po precej letih samskega življenja srečal svojo drugo ženo Štefanijo Mrak, ki mu je stala ob strani vse do svoje pre-zgodnje smrti.

Florijan je tako našel novo družino, kjer je na novo zaživel. Štefkine otroke je rad peljal na počitnice na Gorenjsko, kjer je bilo njegovo srce. Prav tako je s Štefanijo in njenimi otroki rad obiskal Libeliče, Štefanijino župnijo na Koroškem. Florijan je bil prijazen, skrben in poln ljubezni. Bil je presrečen, ko je imel ob sebi Štefanijo. Rad je imel svoje otroke pa tudi Štefanijine, saj ni delal razlik med njimi. Florijan je imel stik tudi s švedsko protestantsko cerkvijo v kraju, kamor je rad zahajal.

Kolikor je mogel, je seveda iz Kungsbacke, kjer je živel, rad prihajal k slovenski sv. maši v Göteborg. Veliko mu je pomenilo druženje z rojaki, petje pa tudi molitev in daritev sv. maše ter seveda druženje po sv. maši v župnijski dvorani. Veliko veselje je bilo zanj, ko ga je na domu obiskal slovenski duhovnik in mu prinesel sv. obhajilo.

Preden se je poslovil s tega sveta, je prejel sv. popotnico, za kar gre zahvala Katarini Zupančič, ki je posredovala novico, da je moral Florijan v bolnico in da je hudo bolan. Tako vesel je bil srečanja z duhovnikom, ki se mu je ob zadnjem srečanju še kako zahvaljeval in mu rekel: »Veste, tako vesel sem, ker ste me obiskali. Konec je, odhajam. Gospod župnik Zvone, vi me morate pokopati«.

Hvala njegovim otrokom in tudi Štefanijinim, posebej Katarini, ki je Florijana pogosto obiskovala in mu pomagala pospravljati. Hvala vsem, ki so se udeležili zadnjega slovesa od brata v Kristusu. Naj počiva v miru!

Vaš hvaležni Zvone Podvinski

UREDITEV ARHIVA SLOVENSKE ZVEZE NA ŠVEDSKEM

Na zadnjem občnem zboru zveze smo sklenili, da se bo uredil arhiv Slovenske zveze. Uspešno nam je in arhiv zveze je zdaj urejen.

V tednu dni je gospa Marija Čipič Rehar strokovno uredila arhiv Zveze in ga zložila v temu namenjene kartonske škatle. Delo, ki ga je Marija prevzela, ni bilo lahko, trdno je delala po cele dneve in skorajda si ni vzela dovolj časa za sprostitev ali za uživanje. Mislim, da gospa Marija sploh ni imela predstave, koliko je vsega gradiva, ko je zagledala vse dokumente, papirje, škatle.

Trdno je bila odločena vse urediti in narediti, kot si je zamislila. Res pa je, da je vajena tega dela, kar se je videlo že prvi dan, ko se je lotila dela. Takoj je bilo opaziti, da je sposobna, delovna in uspešna. Res se pozna, da je arhivarka, kar je tudi dokazala, in videlo se je, da uživa pri svojem delu.

Velika hvala gospe Mariji, da si je vzela čas in in nam uredila arhiv, ki je zelo pomemben za nas, slovenske rojake tukaj na Švedskem. Nikoli se ne ve, kdaj pride prav, pa vendar bo tako shranjena in ohranjena zgodovina Slovencev na Švedskem.

Arhiv obsega dokumentacijo od ustanovitve Slovenske zveze leta 1991 pa vse do danes. Izkazalo se je, da arhiv ni bil popolnoma točen vse do leta 2013, naprej od tega leta je vse bilo shranjeno v mapah, tako da so ti dokumenti zdaj v arhivskih kartonih, ki so trenutno doma pri predsedniku zveze, Alojzu Macuhu. Seveda se bomo še naprej trudili in shranjevali gradivo dokumente v arhiv, ki je zasnovan. Vodstvo Slovenske zveze bo seznanjeno s shranjevanjem tega arhiva že na prvem sestanku UOSZ.

Alojz Macuh, predsednik SZ

RAZPIS SLOVENSKE ZVEZE ZA FINANČNO PODPORO

Bidragsansökan för Ungdomsaktiviteter i föreningarna

SZ har för avsikt att avsätta pengar till aktiviteter som genomförs av ungdomar i våra slovenska föreningar runtom i Sverige.

För att ansöka om bidraget vill vi att ni inkommer med ett program samt prel. kostnader på den aktivitet/verksamhet ni tänkt genomföra, med ungdomar som deltagare.

Ansökan ska vara SZ tillhanda **senast 20/3 2019** för att sedan behandlas på årsmötet.

Ni kan maila ansökan till:

slovenska.riksforbundet@gmail.com.

Vloga za finančno podporo mladinskih dejavnosti v društvih

Slovenska zveza bo namenila denar za dejavnosti, ki jih bo izvajala mladina v slovenskih društvih po vsej Švedski.

Če želite vložiti vlogo za finančno podporo, nam pošljite program in predvidene stroške za dejavnost/aktivnost, ki jo nameravate izvesti in pri kateri bodo sodelovali mladi.

Vlogo je treba poslati **najpozneje do 20. marca 2019**, da jo bomo lahko obravnavali na občnem zboru Slovenske zveze.

Vlogo lahko posredujete na elektronski naslov:

slovenska.riksforbundet@gmail.com

**VESEL BOŽIČ IN SREČNO NOVO LETO!
GOD JUL OCH GOTT NYTT ÅR!**

**Vam želiva/önskar
Danni & Suzana**

Slovensko GLASILO – Slovenska BLADET

Izdajatelj / Utgivare: Slovenska zveza / Slovenska riksförbundet i Sverige
Box 145, 731 23 Köping
www.slovenskazvezanasvedskem.com

Predsednik / Ordförande: Alojz Macuh; slovenska.riksforbundet@gmail.com

Telefonska številka: +46 (0) 736003092

NASLOVI – ADRESSER

KLUB KULTURE SLOVENIJA

Preds: Karli Zunko
c/o Karli Zunko,
Norra Torggatan 17, 640 30 Hälleforsnäs
slovensko.drustvo@gmail.com

IVAN CANKAR

Preds. Ivan Zbasnik, 035- 21 12 94
Meteorvägen 17, 302 35 Halmstad
il.zbasnik@bahnhof.se

SD SIMON GREGORČIČ

Preds. Alojz Macuh,
Scheelegatan 7, 731 32 Köping
aa.macuh@gmail.com
<http://antonbreznik.wixsite.com/simon>

KD SLOVENIJA

Preds. Janez Rampre, 073-344 95 27 Vall-
movägen 10, 293 34 Olofström
janez.rampre@oktv.se

SLOVENSKI DOM

Preds. Jože Zupančič, 031-98 19 37
Parkgatan 14, 411 38 Göteborg
marianne.ratajc@byggnads.se

SLOVENSKO VELEPOSLANIŠTVO

Amaliegade 6, 2. Floor
1256 Köpenhamn, Danmark
Tel: 0045 33 73 01 20, 0045 33 73 01 22
vkh@gov.si

SKD FRANCE PREŠEREN

Preds. Lado Lomšek, 031-46 26 87
c/o Lomšek
Stora björn 33, 415 16 Göteborg
ladolomsek2@gmail.com

SD PLANIKA

Preds. Rudolf Belec, 040-21 80 48
Mobilni telefon: 0709-535401
V:a Hindbyvägen 18, 214 58 Malmö
kontakt@planika.se
www.planika.se

SD STOCKHOLM

Preds. Rok Ogrin
C/O Kisovec
Rosendalsslinga 3, 186 33 Vallentuna
slovdrustvo.stockholm@gmail.com
[http://slovenskodrustvostockholm.
weebly.com/](http://slovenskodrustvostockholm.weebly.com/)

PEVSKO DRUŠTVO ORFEUM

Preds. Avgušтина. Budja
C/O Bencek-Budja
Nattljusgården 28 B, 261 72 Häljarp
gustibudja@gmail.com

SLOVENSKA KATOLIŠKA MISIJA

Parkgatan 14, 411 38 Göteborg
Zvone Podvinski, 0708278757
zvone.podvinski@rkc.si

Tisk/tryck: Grafika Gracer d.o.o., Celje, Slovenija/Slovenien

